

Liite 1

Kuntajakolaissa esitettyjen kuntajaon muutoksen edellytysten täytyminen

Kuntajakolain (1698/2009) 4.1 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos parantaa:

1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;

Kuntien omien ja HTT Laesterän tekemän selvityksen perusteella kaikkien kolmen kunnan taloudellinen tilanne heikkenee tulevaisuudessa. Kuntien yhdistyminen pienentäisi talouden heikkenemisestä aiheutuvaa painetta, ja parantaisi palvelujen järjestämisen mahdollisuuksia. Verotulo- ja valtionosuuspohjan samankaltaisuus mahdollistaa palvelujen suunnittelun myös pitkällä tähtäimellä, ja lähitulevaisuuden osalta yhdistymisestä aiheutuva talouden kohentuminen jopa turvaisi paremmin kuntalaisten palvelujen järjestämistä.

Yhdistyminen parantaisi osaavan henkilöstön saatavuutta isomman yksikön antamien työn kehittämisen mahdollisuuksien ja koulutuksen vuoksi. Myös erikoisosaaminen lisääntyisi ja henkilöstöjohtamisen mahdollisuudet paranisivat. Lisäksi kuntien yhdistyminen parantaisi toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä, koska kilpailuttaminen ja yhteishankinnat vähentävät kustannuksia, kuntien välinen kilpailu samoista resursseista vähenee ja kustannuksia voidaan pitkällä tähtäimellä ohjata taloudellisempaan suuntaan

2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;

Mikkelin kaupungin, Ristiinan kunnan ja Suomenniemen kunnan palvelut on jo nykyisellään järjestetty laajasti yhdessä seudullisesti (ks.liite palveluyhteistyöstä). Näin ollen palvelujen yhteensovittaminen koskee lähinnä yleishallinnon, sivistystoimen ja yhdyskuntatoimen palveluja, ja näiden palvelujen saatavuus myös paranee liittyneillä alueilla. Uudenkunnan puitteissa on mahdollisuus turvata palvelujen jatkuvuus purkamalla rinnakkaisia rakenteita siltä osin kuin niitä vielä on olemassa. Purkamisesta säästyvien resurssien osittainen uudelleenallokointi tarkoittaa tiettyjen lisäpalvelujen turvaamista liitosalueille, joita nykyisin ei ole tarjolla. *Kuntajaon muuttamisella on positiivinen vaikutus asukkaiden palveluihin, erityisesti liitosalueilla.*

Liitoksen myötä liitosalueiden kaupunkisuunnitteluun ja elinkeinojen kehittämiseen sekä edunvalvontaan on nykyistä paremmat edellytykset. Tämä tarkoittaa aiempaa parempaa mahdollisuutta panostaa kuntalaisten kokonaisuvinvointiin siten, että erilaiset organisaatioiden pienuudesta johtuvat riskirakenteet (esim. sijaisten puute) poistuvat. Kuntaliitoksen myötä myös alueen valtionosuuksien määrä kasvaa, jolloin resursseja on kohdennettavissa alueen asukkaiden elinolosuhteiden kehittämiseen. *Kuntajaon muuttamisella on positiivinen vaikutus asukkaiden elinolosuhteisiin.*

3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia;

Aktiivinen elinkeino- ja elinvoimapolitiikka on keskeinen alueiden menestystekijä. Yritysten yleisten toimintaedellytysten turvaamisen, kuten hyvien liikenneyhteyksien ja toimivan infrastruktuurin, lisäksi tarvitaan kohdennettua elinkeino- ja elinvoimapolitiikkaa. Tämä tarkoittaa alueelle kilpailuetua tuovien kärkitoimialojen tai teemojen tunnistamista, ja yritysten menestymisen tukemista myös näillä sektoreilla.

Mikkelin seudulla toteutetussa rakennemallityössä on hahmotettu Mikkelin, Ristiinan ja Suomenniemen yhteisiä elinvoimatekijöitä. Tarkastelussa ovat olleet liikenneyhteydet, palvelut ja yritys- ja osaamiskeskittymät. Liikenneyhteyksien osalta on hahmotettu että valtatie 5:n lisäksi tärkeänä kehityskäytävänä toimii valtatie 13, jonka varrelle tullaan sijoittamaan paitsi asumista myös merkittävää elinkeinotoimintaa, erityisesti matkailuun ja palveluliiketoimintaan liittyen. Arjen sujuvuus ja monipuoliset asumismahdollisuudet ovat myös tärkeä osa elinkeinopolitiikkaa, koska yritysten ensisijaisena sijoittautumiskriteerinä on se, saavatko ne osaavaa työvoimaa alueelta.

Mikkelin, Suomenniemen ja Ristiinan kuntia yhdistävänä merkittävänä elinvoima- ja kilpailukykytekijänä on matkailu ja vapaa-ajan sekä kakkosasuminen, sekä näihin kytkeytyvä matkailun laaja arvoverkosto vähittäiskaupasta hyvinvointipalveluyrittäjiin ja energia- ja huoltoalan yrityksiin. Merkittävin hyödynsaaja matkailusta ja vapaa-ajan asumisesta on vähittäiskauppa, jonka laajenemisella on suora yhteys alueen yleiseen kehitykseen, ja jonka toiminta- ja kehittymisedellytykset on näin ollen tärkeää turvata.

Maantieteellisesti ajatellen elinkeino- ja elinvoimapolitiikassa keskeinen suunta on Venäjä. Venäjän markkina laajenee ja sen taloudellinen merkitys kasvaa rajusti tulevaisuudessa. Mikkelin, Suomenniemen ja Ristiinan kannalta Venäjän markkina avaa hyviä mahdollisuuksia paitsi matkailun myös esimerkiksi ympäristöturvallisuuden ja bioenergian liiketoiminta-alueilla.

4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Yhdyskuntarakenteella tarkoitetaan esimerkiksi työssäkäyntialueen, asiointialueen tai kaupunkiseudun rakennetta. Yhdyskuntarakenne sisältää asunto-, työpaikka-, asiointi- ja virkistysalueiden ja niiden yhdistävän liikenteen ja teknisen infrastruktuurin muodostaman kokonaisuuden. Suomenniemen ja Ristiinan kunnat sekä Mikkelin kaupunki muodostavat selkeän työssäkäynti- ja asiointialueen, mitä tukee valtatieyhteys Mikkelin kaupunkikeskustan kautta Ristiinan ja Suomenniemen halki aina Lappeenrantaan saakka (VT 13).

Yhdyskuntarakenteen hallitsemisella ja sitä eheyttämällä voidaan luoda edellytyksiä myös joukkoliikenteelle, kustannustehokkaalle kuljetusjärjestelmälle, palvelujen saavutettavuudelle ja luontoalueiden säilyttämiselle. Yhdyskuntarakenteen hallitseminen on tärkeää kaupunkiseudulla ja sillä voidaan tukea myös maaseudun taajama- ja kyläverkoston elinvoiman säilymistä. Kuntajaon muuttamisella mahdollistetaan Mikkelin kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja toimivuuden parantamista.